

Gradivo za sejo Občinskega sveta občine Črnomelj v septembru 2018

Zadeva: **OCENA IZVAJANJA OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI OBČINE
ČRNOMELJ ZA LETO 2017**

Ker je minilo obdobje enega leta od sprejema zadnje ocene programa varnosti, je potrebno v skladu z določili 3. odstavka 6. člena Zakona o občinskem redarstvu ponovno oceniti njegovo izvajanje.

To pomeni, da ne gre zgolj za oceno uresničevanja zapisanih nalog, naloženih občinskim redarjem, temveč tudi ažuriranje programa in sprejem novih usmeritev za naslednje enoletno obdobje. Program varnosti je potrebno obnoviti z novo oceno varnostnih razmer, novimi usmeritvami in novimi konkretnjšimi vsebinami glede vrste in obsega nalog občinskih redarjev.

V skladu z določili Zakona o občinskem redarstvu (Ur. list RS, št. 139/2006) in navodilom Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, št. 540/09-030-1/2010-8, z dne 8.1.2010, mora oceno izvajanja občinskega programa varnosti na predlog županje sprejeti na svoji seji občinski svet. Za sprejem je podan popravljeni predlog ocene občinskega programa varnosti.

PREDLOG SKLEPA:

Občinskemu svetu občine Črnomelj se predlaga, da na podlagi tretjega odstavka 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006) sprejme popravljeno Oceno izvajanja občinskega programa varnosti občine Črnomelj za leto 2017.

Pripravil:
Marjan Kastelic
Medobčinski inšpektor

Predlagateljica:
Županja
Mojca Čemas Stjepanovič, univ.dipl.ekon.

Mnenje Odbora za družbene dejavnosti:

Na svoji 25. redni seji, 28.5.2018, Je Odbor za družbene dejavnosti obravnaval gradivo »Ocena izvajanja občinskega programa varnosti Občine Črnomelj za leto 2017«. Odbor za družbene dejavnosti predlaga občinskemu svetu, da sprejme sledeči sklep:

- 1. Na podlagi tretjega odstavka 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006) se sprejme popravljeno Oceno izvajanja občinskega programa varnosti občine Črnomelj za leto 2017.**

Predsednik Odbor za družbene dejavnosti:
Branislav ADLEŠIČ, l.r.

OBČINA ČRNOMELJ
OBČINSKI SVET

OCENA

IZVAJANJA OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI
OBČINE ČRNOMELJ ZA LETO 2017

maj, 2018

KAZALO

1. UVOD	4
2. VSEBINA DELA REDARJEV MEDOBČINSKE INŠPEKCIJE IN REDARSTVA V LETU 2017.....	5
3. VARNOSTNE RAZMERE NA OBMOČJU OBČINE ČRNOMELJ V LETU 2017	6
3.1. Ogroženost javnega reda in miru	6
3.1.1. Kršitve predpisov o javnem redu	6
3.1.2. Najpogostejše kršitve zakona o varstvu javnega reda in miru	6
3.1.3. Kršitve drugih predpisov o javnem redu	6
3.2. Ogroženost s področja varnosti v cestnem prometu:	7
3.2.1. Prometne nesreče in posledice	7
3.2.2. Število prometnih nesreč glede in vzrok.....	7
3.3. Število kršitev v mirujočem prometu	8
4. CILJI IN NALOGE DELOVANJA OBČINSKIH REDARJEV NA OBMOČJU OBČINE ČRNOMELJ	8
4.1. Strateški cilj	8
4.1.1. Ukrepi za doseganje cilja	8
4.2. Operativni cilji	9
4.2.1. Varnost cestnega prometa	9
4.2.2. Naloge za doseganje cilja	11
4.3. Varstvo javnega reda in mira	12
4.3.1. Naloge za doseg cilja	12
4.3.2. Varnost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin.....	13
4.3.3. Naloge za doseg cilja	13
4.4. Pretočnost intervencijskih poti	13
4.5. Varnost zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine	14
4.5.1. Naloge za doseg cilja	14
4.6. Varstvo okolja.....	14
4.6.1. Naloge za doseg cilja	14
5. VARNOSTNE NALOGE IN POTREBE V OBČINI ČRNOMELJ IZHAJAJOČE IZ OCENE VARNOSTNIH RAZMER.....	15
6. ORGANIZIRANOST, KADROVSKA SESTAVA IN VODENJE MEDOBČINSKE INŠPEKCIJE IN REDARSTVA.....	15
7. POGOJI ZA DELOVANJE MEDOBČINSKE INŠPEKCIJE IN REDARSTVA	16

8. OBVEŠČANJE O ZADRŽANJU IN UPORABI PRISILNIH SREDSTEV	16
9. OCENJEVANJE UPORABE PRISILNIH SREDSTEV	17
10. POVZETEK OCENE.....	17

Na podlagi tretjega odstavka 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006, ZORed) je Občinski svet Občine Črnomelj na predlog županje, na redni seji dne 5.6.2018 sprejel

OCENO

IZVAJANJA OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI OBČINE ČRNOMELJ ZA LETO 2017

1. UVOD

Občinski program varnosti Občine Črnomelj je temeljni strateški dokument trajne narave, v katerem so opredeljena izhodišča za zagotavljanje varnega in kvalitetnega življenja prebivalcev Občine Črnomelj. Namen Občinskega programa varnosti je določiti enotne kriterije za zagotavljanje javne varnosti in opredeliti ukrepe, ki zagotavljajo javno varnost na območju občine.

Določila 1. odstavka 6. člena Zakona o občinskem redarstvu opredeljujejo Občinski svet, kot občinski organ, ki na predlog županje sprejme občinski program varnosti, s katerim na podlagi ocene varnostnih razmer v občini podrobneje določi vrsto in obseg nalog občinskega redarstva.

Ker je že minilo obdobje enega leta od zadnje ocene OPV, je potrebno v skladu z določili 3. odstavka, 6. člena ZoRed to oceno obnoviti.

To pomeni, da ne gre zgolj za oceno uresničevanja zapisanih nalog, naloženih občinskim redarjem, temveč tudi ažuriranje programa in sprejem novih usmeritev za naslednje enoletno obdobje. Program varnosti je potrebno obnoviti z novo oceno varnostnih razmer, novimi usmeritvami in novimi konkretnjšimi vsebinami glede vrste in obsega nalog občinskih redarjev.

V skladu z določili Zakona o občinskem redarstvu (Ur. list RS, št. 139/2006) in navodilom Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, št. 540/09-030-1/2010-8, z dne 8.1.2010, mora oceno izvajanja občinskega programa varnosti na predlog županje sprejeti na svoji seji Občinski svet.

2. VSEBINA DELA REDARJEV MEDOBČINSKE INŠPEKCIJE IN REDARSTVA V LETU 2016

Medobčinska inšpekcija in redarstvo je organ, ki je pričel z delovanjem in izvaja naloge s področja inšpekcijskega nadzora in redarstva v treh občinah – Črnomelj, Metlika in Semič. Osnovna naloga Medobčinske inšpekcije in redarstva je izvajanje nadzora nad spoštovanjem zakonov in drugih predpisov, ter skrb za javno varnost in javni red na območju občin ustanoviteljic. Gre za naloge, ki jih lahko občine ustanoviteljice opravljajo samostojno, vendar je izvajanje določenih nalog neločljivo povezano z ukrepi, ki lahko pomenijo poseg v človekove pravice in temeljne svoboščine, kar pomeni, da je treba zagotoviti tako organizacijo služb in usposobljenost izvajalcev nalog oziroma pooblaščenih oseb, da bo zagotovljeno zakonito in sorazmerno delo pooblaščenih uradnih oseb te službe.

Operativno delo medobčinske inšpekcije in redarstva se je v veliki meri nanašalo na preventivno delovanje (70% delovanja je preventivnega) na področju inšpekcijskega in redarskega nadzora:

- Občane smo seznanjali z delovanjem Medobčinske inšpekcije in redarstva z odgovarjanjem na vprašanja posameznikov, podjetij in institucij, ki se nanašajo na delovanje organa skupne občinske uprave. Potrebno je izpostaviti dnevno komuniciranje s kršitelji cestno prometnih predpisov, ter pojasnjevanje prekrškovnih postopkov in posledic.
- Obveščanje javnosti preko medijev o delovanju in nalogah Medobčinske inšpekcije in redarstva.
- Skladno z Zakonom o občinskem redarstvu smo sklenili pisni protokol o sodelovanju Medobčinske inšpekcije in redarstva s Policijsko postajo Črnomelj.
- Nudili smo pomoč pri spremembah in dopolnitvah občinskih odlokov.
- Pri nadzoru mirujočega prometa je bila povečana intenziteta nadzora na problematičnih mestih.
- Redarja večino dela v mestih opravljata peš, tako je veliko več opravljenega na področju preventivnega delovanja in izboljššan stik z občani.
- Občina Črnomelj je v leti 2016 za občane zagotovil brezplačne parkirne urice, katere redarja delita občanom na terenu.

Občinska redarja sta v času od 01.01.2017 do 31.12.2017 na območju Občine Črnomelj izdala 750/**646** plačilnih nalogov, izrekla 1952/**1874** opozoril in izdala 13/**24** ustnih odredb na območju občine Črnomelj. Kot izhaja iz števila ukrepov je zaznan upad le-teh

glede na primerjalno obdobje v letu 2016, kar kaže na izboljšano stanje v cestnem prometu na področju mirujočega prometa. (prikazani so primerjalni podatki iz leta 2016 in 2017)

3. VARNOSTNE RAZMERE NA OBMOČJU OBČINE ČRNOMELJ V LETU 2017

V tabelah so podani podatki ogroženosti na posameznih področjih.

3.1. Ogroženost javnega reda in miru

3.1.1. Kršitve predpisov o javnem redu

V letu 2017 je bilo obravnavanih 195 kršitev, kar kaže na porast tovrstnih kršitev, saj je bilo v letu 2017 obravnavanih več kršitev.

3.1.2. Najpogostejše kršitve zakona o varstvu javnega reda in miru

Kršitve	2014	2015	2016	2017
Izzivanje, spodbujanje k pretepu, drzno, nesramno vedenje (6/1)	27	42	29	46
Kdor koga udari, pretepanje (6/2 ZJRM-1)	23	18	1	17
Nasilje v družini	22	39	40	41
Nedostojno vedenje na javnem kraju (7/1 ZJRM-1)	26	31	24	27
Nedostojno vedenje do uradne osebe (7/2 ZJRM-1)	19	20	19	20
Motenje nočnega miru s hrupom	0	2	2	0
Povzročanje hrupa z akustičnimi aparati	3	14	6	19
Vsiljivo nadlegovanje in beračenje na javnem kraju	5	4	1	1
Vandalizem	0	2	0	0
Neupoštevanje odredbe uradne osebe	17	17	14	14
Druge kršitve	21	8	6	10
Skupaj	163	202	142	195

V letu 2017 je bilo največji porast kršitev na področju javnega reda in mira v obliki nasilja, ter zaznan porast kršitev z akustičnimi aparati, medtem ko so ostale kršitve na nivoju prejšnjih let.

3.1.3. Kršitve drugih predpisov o javnem redu

Predpisi	2014	2015	2016	2017
Zakon o tujcih	6	6	10	4
Zakon o nadzoru državne meje	0	3	0	1
Zakon o proizvodnji in prometu s prepov. drogami	53	35	13	27
Zakon o zaščiti živali	1	0	2	7
Zakon o orožju	5	8	14	5
Zakon o javnih zbiranjih	1	0	15	15

Zakon o omejevanju porabe alkohola	0	0	0	1
Zakon o zasebnem varovanju	2	0	0	0
Zakon o osebnem imenu	0	8	6	0
Drugi predpisi	0	9	12	23
Skupaj	68	69	72	83

Celotne kršitve navedenih predpisov so v majhnem porastu glede na preteklo leto. Zaznan je porast ukrepov s področja Zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami. Zmanjšane so ugotovljene kršitve na področju Zakona o orožju, Zakona o tujcih in Zakona o osebnem imenu. Na podlagi statističnih podatkov ocenjujemo, da je stanje javnega reda na območju občine Črnomelj zadovoljivo.

3.2. Ogroženost s področja varnosti v cestnem prometu:

3.2.1. Prometne nesreče in posledice

Leto	Prometne nesreče				Posledice		
	Vse nesreče	Nesreče s smrtnim izidom	Nesreče s telesnimi poškod.	Nesreče z mater. škodo	Mrtvi	Hudo telesno poškod.	Lahko telesno poškod.
2014	72	0	32	40	0	5	35
2015	94	2	39	53	2	10	50
2016	67	1	27	39	1	6	44
2017	91	0	39	52	0	10	39

Glede na leto 2016 je bilo število prometnih nesreč na območju občine Črnomelj v porastu, nesreče s smrtnim izidom ni bilo, medtem ko so nesreče s telesnimi poškodbami in materialno škodo v porastu.

3.2.2. Število prometnih nesreč glede in vzrok

Vzrok	2014	2015	2016	2017
Neprilagojena hitrost	13	23	8	27
Nepravilna stran/smer	14	17	5	29
Neupoštevanje prednosti	16	10	9	29
Nepravilno prehitevanje	2	3	6	2
Nepravilni premiki z vozilom	14	17	0	26
Neustrezna varnostna razdalja	5	8	15	9
Nepravilnosti pešcev	0	1	0	0
Alkohol-sovzrok	13	11	10	13

V letu 2017 je bilo največ prometnih nesreč zaradi neupoštevanja prednosti, nepravilne strani vožnje, nepravilnega premika z vozilom in neprilagojene hitrosti. Vsi navedeni vzroki so v občutnem porastu glede na preteklo leto.

3.3. Število kršitev v mirujočem prometu

Kršeni zakon – odlok	2014	2015	2016	2017
Zakon o varstvu javnega reda in miru	4	0	5	1
Odlok o režimu na območju ob reki Kolpi	0	94	8	6
Zakon o pravilih cestnega prometa	197	197	485	529
Odlok o prometni ureditvi v občini Črnomelj in odlok o občinskih cestah	144	61	176	99
Skupaj	345	352	670	635

Število kršitev prometne zakonodaje na področju mirujočega prometa je v upadu. Razlog za upad števila ukrepov na področju mirujočega prometa je v boljši ozaveščenosti voznikov in dnevni prisotnosti redarjev v mestu. Na področju dela po odloku o režimu na območju ob reki Kolpi je število ukrepov na istem nivoju kot v preteklih dveh letih. Na tem področju ugotavljamo dobro ozaveščenost voznikov. Redarja sta pri delu opravljala selekcijo glede na težo kršitve in pri tem sankcionirala težje kršitve, medtem ko sta lažje kršitve opozarjala tako ustno kot tudi pisno. V letu 2017 je bilo izrečenih 1874 ustnih in pisnih opozoril. Stanje v mirujočem prometu se je bistveno izboljšalo.

Na podlagi zgoraj navedenih statističnih podatkov ocenjujemo, da so se varnostne razmere v letu 2017 na območju občine Črnomelj glede na prejšnje leto izboljšale in jih ocenjujemo kot dobre.

4. CILJI IN NALOGE DELOVANJA OBČINSKIH REDARJEV NA OBMOČJU OBČINE ČRNOMELJ

Osnovni cilj Občinskega programa varnosti Občine Črnomelj je zagotoviti zadovoljivo stanje javne varnosti oziroma javnega reda in miru.

4.1. Strateški cilj

Ta cilj je krovni cilj za zagotavljanje varnosti v občini z Medobčinsko inšpekcijo in redarstvom. Njegova vsebina izhaja iz nacionalne varnostne politike, iz zakonskih določil, iz nacionalnih programov varnosti in iz splošnih varnostnih potreb, ki so prisotne v navedeni Občini.

4.1.1. Ukrepi za doseganje cilja

- Upoštevanje pravnih predpisov, ki na nacionalni in lokalni ravni urejajo varnost cestnega prometa, javnega reda in miru ter naravne in kulturne dediščine,
- upoštevanje programskih usmeritev Ministrstva za promet glede varnosti v cestnem prometu, Ministrstva za notranje zadeve in Policije glede varnosti v cestnem prometu, varnosti javnega reda in miru, preprečevanja kriminalnih pojavov ter varovanja ljudi in premoženja,
- izvajanje (spodaj navedenih) operativnih ciljev,
- preprečevanje prekrškov in kaznivih dejanj,
- obvladovanje varnostnih tveganj,
- zmanjševanje posledic (škod in izgub) nastalih zaradi izrednih dogodkov kot so naravne nesreče, prometne nesreče, onesnaževanje okolja, poškodovanje javnih zgradb ter poškodovanje objektov s statusom naravne in kulturne dediščine,

- uvajanje standardov kakovosti varovanja ljudi, premoženja, javnega prostora, javnih zgradb, okolja ter naravne in kulturne dediščine,
- vzpostavitev strokovnega izobraževanja občinskih redarjev, ki bo omogočalo pridobitev potrebnih znanj, spretnosti in kompetenc za profesionalno izvajanje pristojnosti redarske službe in pooblastil redarjev kot pooblaščenih uradnih oseb.

4.2. Operativni cilji

4.2.1. Varnost cestnega prometa

Zmanjševanje števila prometnih nesreč in njihovih posledic, zmanjšanje prometnih prekrškov na cestah v naseljih in na občinskih cestah izven naselij, zagotovitev prevoznosti in prehodnosti intervencijskih poti, zagotovitev prehodnosti pločnikov ter povečanje pretočnosti prometa z operativno dinamiko Medobčinskega inšpektorata in redarstva Občin Bele krajine in Policijske postaje Črnomelj.

Varnost v cestnem prometu se izboljšuje, vendar še vedno ni zadovoljiva. Pred leti postavljeni cilji prometne varnosti na ravni države se niso v celoti uresničili. Zato se v cestnem prometu še vedno pojavlja preveč varnostnih tveganj, ki jih je treba obvladati s stalnim in profesionalnim redarskim nadzorom, z izboljšanjem rednega in investicijskega vzdrževanja cest, s širitvijo parkirnih kapacitet ter z dvigom profesionalnosti redarjev pri obvladovanju kršiteljev prometnih predpisov in temeljnih vzrokov prometnih nesreč.

Zastavljen je ambiciozen cilj, da se do leta 2015 v Sloveniji število mrtvih zmanjša za 50 %. Ta cilj je potrebno zasledovati tudi v Občini Črnomelj. Pri tem je treba upoštevati dejstvo, da so za stanje prometne varnosti soodgovorni policija, občinsko redarstvo, inšpekcijske službe in drugi. Nujno potrebno je zagotoviti še večje sodelovanje s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občin.

Za dvig varnostne kulture na področju prometne varnosti so odgovorni vsi udeleženci v cestnem prometu, še posebej pa je potrebno izpostaviti izobraževalne procese v osnovnih in srednjih šolah ter programe izobraževanja v avtošolah.

S 1.4.2011 je stopil v veljavo (pričetek uporabe 1.7.2011) Zakon o voznikih (Ur. list RS, št. 109/2010), ki v 6. členu nalaga še več obveznosti svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, prav tako pa v njihovo delo vključuje tudi občinske redarje.

V veljavo stopijo s tem datumom tudi Zakon o cestah (Ur. list RS, št. 109/2010), Zakon o motornih vozilih (Ur. list RS, št. 106/2010) in Zakon o pravilih v cestnem prometu (Ur. list RS, št. 109/2010). Prav slednji zakon prinaša v 15. členu še več pooblastil občinskim redarjem. Občinski redarji zaradi zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa na cestah v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja ter varstva cest in okolja na občinskih cestah izvajajo nadzor nad določbami tega zakona:

5. člena (varstvo okolja),

7. člena (odgovornost staršev, skrbnikov oziroma rejnikov),

- prvega in drugega odstavka 16. člena (listine, ki jih morajo imeti pri sebi udeleženci cestnega prometa, razen listine o tovoru in pri opravljanju prevoza skupine otrok, potrdila o poklicnih voznških izkušnjah),
 - 17. člena (izločitev vozila iz prometa),
 - 18. člena (čas trajanja izločitve iz prometa),
 - 19. člena (odstranitev nepravilno parkiranega in zapuščenega vozila),
 - 27. člena (dolžnost upoštevanja pravil),
 - 31. člena (območje umirjenega prometa),
 - 32. člena (območje za pešce),
 - 33. člena (varnostni pas),
 - 34. člena (zaščitna čelada),
 - 35. člena (prepoved uporabe naprav ali opreme, ki zmanjšujejo voznikovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanje vozila),
 - 37. člena (vožnja z vozilom po cesti),
 - 41. člena (vožnja z vozilom na prehodu za pešce),
 - 46. člena (najvišje dovoljene hitrosti),
 - 47. člena (najvišje dovoljene hitrosti posameznih vrst vozil),
 - 61. člena (odpiranje vrat vozila),
 - 62. člena (zapustitev vozila),
 - 63. člena (označitev ustavljenih vozil),
 - 65. člena (ustavitev in parkiranje),
 - 67. člena (parkiranje na parkirnem mestu označenem za invalide),
 - 68. člena (območja kratkotrajnega parkiranja),
 - 69. člena (izjeme parkiranja na prostoru, kjer to ni dovoljeno),
 - 77. člena (pogoji za nalaganje in razlaganje tovora na cesti),
 - 78. člena (pogoji za opravljanje gospodarske vožnje),
 - 83. člena (udeležba pešcev v cestnem prometu),
 - 84. člena (označitev pešcev),
 - petega in desetega odstavka 87. člena (varstvo otrok),
 - 88. člena, razen nad določ. sedmega in devetega odst. tega člena (prevoz oseb),

- 92. člena (jahač, gonič in vodič živali v prometu ter pogoji za udeležbo živali v cestnem prometu),
- 93. člena (kolesa in kolesa s pomožnim motorjem),
- 94. člena (voznja voznikov koles z licenco),
- 95. člena (pogoji za udeležbo motornih koles in mopedov v cestnem prometu),
- 97. člena (pogoji za uporabo posebnih prevoznih sredstev v cestnem prometu),
- 98. člena (prometna signalizacija),
- 99. člena (svetlobni prometni znaki).

Občinski redarji lahko izvajajo nadzor nad 46. in 47. členom tega zakona izključno s samodejnimi napravami in sredstvi za nadzor prometa, s katerimi se prekrški slikovno dokumentirajo, pri tem pa nimajo pravice ustaviti voznika.

4.2.2. Naloge za doseganje cilja

- Uporabljati je potrebno ocene prometne ogroženosti in tveganj v cestnem prometu pri izdelavi letnega načrta in mesečnega načrta dela Medobčinske inšpekcije in redarstva za področje varnosti v cestnem prometu.
- V zvezi z uresničevanjem sprejetega pisnega protokola o sodelovanju med redarsko službo, Policijsko postajo Črnomelj in Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občin je bilo izvedenih več sestankov zaposlenih v Medobčinski inšpekciji in redarstvu z vodstvom Policijske postaje Črnomelj.
- Poseben poudarek je bil dan ugotavljanju ustreznosti parkirnih mest in samemu mirujočemu prometu na območju občine. Parkirišča v Črnomlju katerim bodo občinski redarji namenili posebno pozornost:
 - Trg svobode (plačljiva parkirna mesta in 2 označena parkirišča za invalide),
 - Na utrdbah šte. 22,
 - Ul. Staneta Rozmana (enosmerno parkiranje ob vozišču),
 - parkirišča ob Kolodvorski cesti, (časovno omejeno parkiranje),
 - v Ulici Mirana Jarca, (dovoljeno za stanovalce),
 - v Ulici Otona Zupančiča pri OŠ Mirana Jarca (časovno omejeno parkiranje),
 - v Zadružni ulici pri ambulanti (2 parkirišča za invalide) pri Mercatorju in THG (3 parkirišča za invalide),
 - pri Zdravstvenem domu na Delavski poti (1 parkirišče za invalide, 2 intervencijski poti),
 - otroški vrtec v Čardaku 1,
 - parkirišče pri cerkvi v Vojni vasi,
 - parkirišče pri Domu starejših Črnomelj (2 parkirišča za invalide) in
 - parkirišča pri igriščih, vrtcu in Osnovni šoli Loka Črnomelj,

Prioritetno bo nadzor usmerjen v ugotavljanje kršiteljev, ki parkirajo svoja vozila na parkiriščih, ki so namenjena invalidnim osebam, na interventnih poteh in na pločnikih.

- Občinski redarji lahko izvajajo nadzor hitrosti vožnje vozil v cestnem prometu s samodejnimi merilniki hitrosti. Opravljajo se lahko predvsem tam, kjer je izpostavljena problematika (prometne nesreče zaradi hitrosti) v bližini šol in vrtcev, ter v območjih, kjer je velika gostota pešcev in kolesarjev, ter tam, kjer to želijo in pričakujejo občani (Ul. Otona Župančiča, Ul. Mirana Jarca, Kolodvorska cesta, Čardak, Kidričeva ulica, Pri stadionu, Majer, Ul. Staneta Rozmana, Vinška cesta, skozi Kanižarico, itd.).
- Medobčinska inšpekcija in redarstvo se je dogovorilo za sodelovanje z državnimi inšpekcijami, ko naleti na prekrške, ki niso v njihovi pristojnosti. Tudi v letu 2016 so bile v primeru potrebe z imenovanimi izvedene nekatere skupne akcije.

4.3. Varstvo javnega reda in mira

Zakon o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/2006), v nadaljevanju ZJRM, opredeljuje javni red in mir kot stanje, v katerem je zagotovljeno neovirano izvrševanje pravic in dolžnosti po ustavi in zakonih. Namen zakona je zato neposredno uresničevanje pravice ljudi do varnosti in dostojanstva z varovanjem pred dejanji, ki posegajo v telesno in duševno celovitost posameznika, ovirajo izvrševanje pravic in dolžnosti ljudi, državnih organov, organov samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil. Vzdrževanje javnega reda in miru je delovanje skupnosti, ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se prepreči ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti ali posamezniku.

Občinski redarji Medobčinske inšpekcije in redarstva imajo pristojnosti, pooblastila in naloge, da se aktivno vključijo v proces kontinuiranega zagotavljanja javnega reda in miru na območju občine Črnomelj.

4.3.1. Naloge za doseg cilja

- Uporabljati je potrebno ocene ogroženosti in varnostnih tveganj na področju zagotavljanja javnega reda in miru (sprotno načrtovanje ukrepov).

V času vikendov, šolskih počitnic, praznikov in večjih javnih prireditev prihaja tudi do pojava kaznivih dejanj, ki so posledica vandalizma. Nadzor je potreben predvsem v okolici osnovnih šol in športnih igrišč v Ulici Otona Župančiča, Čardaku, ob Kidričevi ulici, območju Majer in v okolici cerkev na Trgu svobode ter v Vojni vasi. Še posebej je s področja vandalizma izpostavljen mostiček preko Lahinje (Majer).

- Zagotoviti dobro usposobljenost občinskih redarjev za hitre odzive na klice v sili in za vedenje ter ukrepanje v tveganih okoliščinah.
- Če občinski redarji opravljajo naloge, ki jih določa zakon, skupaj s policisti, so dolžni ravnati po navodilu policista oziroma vodje policijske enote.

V skladu z določili Zakona o občinskem redarstvu so policisti dolžni nuditi pomoč občinskim redarjem pri izvedbi posameznega postopka (ugotavljanje identitete, zadržanje na kraju prekrška ali kaznivega dejanja, obveščanje, itd.). Če občinski redarji ugotovijo, da se pripravlja, izvršuje ali je izvršeno kaznivo dejanje, za katerega se storilec

preganja po uradni dolžnosti ali na predlog, so dolžni v skladu z določbami zakona, ki ureja kazenski postopek, obvestiti policijo.

4.3.2. Varnost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin

Javne poti, rekreacijske in druge javne površine, zlasti tiste v manj obljudenih in odmaknjenih krajih, predstavljajo določena varnostna tveganja za ljudi, prisotne na takih krajih. Zaradi tega je priporočljivo (ZJRM Ur.l. 70/2006), da se občinski redarji usposobijo za odzive na klice v sili in na ustrezno ukrepanje do prihoda policistov.

4.3.3. Naloge za doseg cilja

- V Medobčinski inšpekciji in redarstvu so v letu 2009 izdelali seznam varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk na območju občin. Na podlagi tega je bil izdelan tudi načrt obhodov varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk, kakor tudi zemljevid – karta preglednica, z vrisanimi obhodnimi relacijami. Te dokumente je potrebno sproti dopolnjevati z aktualnimi varnostnimi problemi in prilagajati tudi relacije ter čase samih obhodov in nadzorov s strani občinskih redarjev.

4.4. Pretočnost intervencijskih poti

V okviru varnostnega obvladovanja intervencijskih poti je cilj Občinskega programa varnosti zagotoviti na teh poteh prisotnost redarjev Medobčinske inšpekcije in redarstva.

Intervencijske poti so namenjene lažji in hitrejši dostopnosti intervencijskih vozil (policija, gasilci, reševalci idr.) v primeru intervencijskih posegov. V primeru neprevoznosti oziroma neprehodnosti se povečujejo intervencijski časi, kar posledično vpliva na povečano stopnjo ogroženosti zdravja in življenja ljudi, varnosti premičnega in nepremičnega premoženja oziroma nasploh javne varnosti in javnega reda na območju občine Črnomelj. Zaradi tega morajo občinski redarji spoznavati območja na katerih se nahajajo intervencijske poti (z razvojem mesta Črnomelj se spreminjajo tudi intervencijske poti), in da lahko na ta način, s svojim ukrepanjem zagotovijo optimalno prevoznost oziroma prehodnost intervencijskih poti.

Za uresničitev cilja, s katerim se zagotavlja varnostno obvladovanje intervencijskih poti v Občinah, morajo njihovi pristojni organi in službe v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- Pristojna služba v Občinski upravi Občine Črnomelj ažurira izdelan načrt intervencijskih poti na območju občine Črnomelj.
- Vodstvo Medobčinske inšpekcije in redarstva izdelava načrt obhodov intervencijskih poti (izdelati tudi zemljevid – karto preglednico z vrisanimi obhodi občinskega redarja).
- Izdelati pisni dogovor o sodelovanju Medobčinskega inšpektorata in redarstva in koncesionarja za odvoz vozil.

4.5. Varnost zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine

Varstvo kulturne dediščine je urejeno z Zakonom o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/2008). Po tem zakonu imajo določene pristojnosti tudi lokalne skupnosti. Na splošno pa velja, da je ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine ter preprečevanje ogroženosti zgradb, muzejev, arheoloških najdbišč, grobišč, spomenikov in drugih nepremičnih in premičnih objektov, ki imajo status kulturne dediščine, skrb vseh in vsakogar. Zato so občinski redarji kot pooblaščenec uradne osebe tudi tisti subjekti, ki so dolžni skrbeti za preprečevanje ogroženosti in napadov na te objekte, kot tudi za zaščito sledov in ustrezno obveščanje policije ob morebitnem poškodovanju takega objekta.

4.5.1. Naloge za dosego cilja

- Vodstvo Medobčinske inšpekcije in redarstva sodeluje z organizacijsko enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki deluje na območju občine (varovanje in nadzor).
- Vodstvo Medobčinske inšpekcije in redarstva je v letu 2009 izdelalo seznam objektov, obeležij, območij in spomenikov, ki imajo status naravne ali kulturne dediščine. Ta seznam je potrebno sproti ažurirati in dopolniti z aktualnimi podatki - evidenco.
- Vodstvo Medobčinske inšpekcije in redarstva izdela načrt obhodov objektov, obeležij, območij in spomenikov, ki imajo status naravne ali kulturne dediščine.
- Vodstvo Medobčinske inšpekcije in redarstva ažurira podatke o dosedanjih namernih poškodbah in napadih na objekte naravne in kulturne dediščine. Ob teh objektih je potrebno zagotavljati pogostejšo preventivno prisotnost občinskih redarjev.

4.6. Varstvo okolja

Izboljšati je potrebno pregled nad stanjem in dogajanjem na področju varstva okolja ter povečati obseg in profesionalnosti nad obvladovanjem občinske okoljske problematike.

Skrb za varstvo okolja je eno od bistvenih postavk v zagotavljanju kakovosti javnega prostora ter kakovosti življenja in dela občanov. Varstvo okolja urejajo številne evropske direktive, nacionalni predpisi, standardi in mednarodni sporazumi. Na lokalni ravni gre za skrb v tem smislu, da se občinski redar aktivno vključi v proces implementacije Nacionalnega programa varstva okolja ter v proces uresničevanja občinske okoljske politike.

4.6.1. Naloge za dosego cilja

- redarska služba še nadalje izmenjuje informacije z okoljsko inšpekcijo za učinkovit nadzor na tem področju,
- občinski redarji posebno skrb namenijo spoštovanju predpisov, ki se nanašajo na ohranjanje narave in razvrednotenja okolja (odpadki, odpadne vode, itd.). V

primeru ugotovitve teh kršitev podajo ustrezne informacije in predloge pristojnim prekrškovnim organom in organom občinske uprave Občin,

- redarska služba ažurira karto z vrisanimi okoljsko problematičnimi točkami in uradne dokumente o razreševanju okoljske problematike.

5. VARNOSTNE NALOGE IN POTREBE V OBČINI ČRNOMELJ IZHAJAJOČE IZ OCENE VARNOSTNIH RAZMER

Glede na zgoraj prikazano oceno varnostnih razmer je potreba po obvladovanju te problematike s strani občinskih redarjev predvsem na področju varnosti v cestnem prometu, področju javnega reda in miru ter področja varovanja narave in okolja.

Glede na omejene pristojnosti in pooblastila so morali občinski redarji čas in območje svojega dela postopoma prilagoditi varnostnim potrebam v občinah.

6. ORGANIZIRANOST, KADROVSKA SESTAVA IN VODENJE MEDOBČINSKE INŠPEKCIJE IN REDARSTVA

Organiziranost redarske službe je bila izvedena na podlagi sprejetega Odloka o ustanovitvi Medobčinske inšpekcije in redarstva (Ur. list RS 68/2008), ki so ga sprejele Občine Črnomelj, Občina Metlika in Občina Semič. S tem odlokom so imenovane občine ustanovile ta organ skupne občinske uprave, določile ime in sedež organa, razmerje do občin soustanoviteljic, njegovo delovno področje, notranjo organizacijo, vodenje ter zagotavljanje sredstev in drugih pogojev za njegovo delo.

Ustanoviteljske pravice občin in zagotavljanja proračunskih sredstev za delovanje organa skupne uprave, za kar so pristojni Občinski sveti, izvršujejo župani občin ustanoviteljic.

Župani imenujejo in razrešujejo predstojnika organa skupne občinske uprave (vodjo medobčinske inšpekcije in redarstva), sprejmejo kadrovske načrt, program dela in finančni načrt medobčinske inšpekcije in redarstva, nadzorujejo delo ter dajejo skupne usmeritve glede splošnih vprašanj organiziranja in delovanja tega organa.

Sedež medobčinske inšpekcije in redarstva je v Občini Črnomelj na naslovu: Trg svobode 3, Črnomelj.

Poleg nalog, ki jih redar izvaja v skladu z Zakonom o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006), Zakonom o pravilih v cestnem prometu (Ur. list RS, št. 109/2010), Zakonom o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/2006), Zakonom o prekrških (Ur. list RS, št. 3/2007-ZP-1-UPB4, 17 in 21/08-ZP-1E in 108/09-ZP-1F) in drugimi zakoni, kot tudi akti in predpisi občin, opravlja tudi naloge s področja inšpekcijskih zadev oziroma nudi pomoč občinskemu inšpektorju na način kot ga predpisuje Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Ur. list RS, št. 43/2007-ZIN-UPB1).

V nadaljevanju je v preglednici prikazana sistemizacija delovnih mest v Medobčinski inšpekciji in redarstvu ter zasedenost delovnih mest na dan 1.5.2018, kot sledi:

Zap. št.	Delovno mesto, uradniški naziv	Štev. delovnih mest	
		SISTEMIZACIJA	ZASEDENOST
1	Vodja Medobčinske inšpekcije in redarstva - inšpektor	1	1
3	Občinski redar	2	2
	SKUPAJ	3	3

Delo redarjev je bilo v preteklem letu usmerjano preko tedenskih in dnevnih planov dela.

7. POGOJI ZA DELOVANJE MEDOBČINSKE INŠPEKCIJE IN REDARSTVA

Med materialne in druge pogoje za delovanje občinskih redarjev lahko uvrščamo prostore organa, opremo, ki jo uporabljajo redarji, uniformo, simbole in oznake redarstva ter službeno izkaznico redarjev. Opremo redarjev določa Pravilnik o opremi in načinu uporabe opreme občinskih redarjev (Ur. list RS, številka 78/2007), uniformo, simbole in oznake ter službeno izkaznico pa določa Pravilnik o enotni uniformi, označbah in službeni izkaznici občinskih redarjev (Ur. list RS, številka 103/2007).

Zaposleni v tem organu uporabljajo pri svojem delu ustrezno delovno opremo in službena avtomobila Ford Fusion in Ford Mondeo. Za vodenje prekrškovnih postopkov je bila posodobljena programska oprema.

8. OBVEŠČANJE O ZADRŽANJU IN UPORABI PRISILNIH SREDSTEV

O izvedbi pooblastila zadržanja osebe in uporabi prisilnih sredstev mora občinski redar napisati poročilo in ga predložiti v pregled vodji redarstva oziroma svojemu nadrejenemu ali osebi, ki jo ta pooblasti.

Poročilo občinskega redarja o zadržanju in uporabi fizične sile vsebuje predvsem sledeče:

- datum, čas in kraj uporabe prisilnega sredstva oziroma odreditve zadržanja,
- vrsto uporabljenega prisilnega sredstva,
- podatke o osebi proti kateri je bilo sredstvo uporabljeno,
- pooblastilo, ki ga je izvajal pred uporabo prisilnega sredstva oziroma zadržanja,
- vzrok in način uporabe prisilnega sredstva oziroma zadržanja,
- posledice uporabe prisilnega sredstva in
- druge okoliščine, ki so pomembne za oceno zakonitosti in strokovnosti uporabe prisilnega sredstva oziroma zadržanja.

V primeru, da je osebi med postopkom povzročena telesna poškodba ali smrt, je vodja organa dolžan nemudoma oziroma takoj obvestiti županjo Občine Črnomelj (glede na kraj dogodka), oz. osebo, ki jo ta pooblasti.

Občinska redarja Medobčinske inšpekcije in redarstva od 1.1.2017 pa do 31.12.2017, nista uporabila nobenih prisilnih sredstev, prav tako pa tudi nobene osebe ni bilo

potrebno zadržati zaradi storitve kaznivega dejanja ali prekrška.

9. OCENJEVANJE UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

Na podlagi poročil občinskih redarjev ocenjuje zakonitost in strokovnost ravnanja občinskih redarjev vodja Medobčinske inšpekcije in redarstva. V primeru ugotovitve kršitve je dolžan sprožiti postopek za ugotavljanje odgovornosti.

Na podlagi 1. odstavka 17. člena Zakona o občinskem redarstvu je župan občine, kjer ima sedež Medobčinska inšpekcija in redarstvo (Občina Črnomelj), dolžan ustanoviti komisijo za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskih redarjev na območju občine Črnomelj, Metlika in Semič.

Komisija opravlja delo v naslednjih primerih:

- Če je bila osebi pri uporabi prisilnih sredstev povzročena telesna poškodba ali smrt, ali je bilo prisilno sredstvo uporabljeno proti več kot trem osebam.
- Obravnava pritožbe zoper delo občinskega redarstva, lahko pa obravnava tudi druge primere uporabe prisilnih sredstev v postopkih občinskega redarstva, kadar komisija oceni, da je to potrebno.

10. POVZETEK OCENE

Ocena izvajanja občinskega programa varnosti je pokazala zadovoljivo stanje na tem področju, predvsem pa potrebo po nadaljnji krepitvi dela občinskih redarjev. Občinska redarja sta pričela v okviru Medobčinske inšpekcije in redarstva s svojim delom s 1.1.2010 in s svojimi aktivnostmi upravičila pričakovanja občin ustanoviteljic, predvsem pa prebivalcev, ki živijo na območju, ki ga ta redarja pokrivata. Za dosego ciljev, zadanih ob sprejemu Občinskega programa varnosti Občine Črnomelj bo potrebna njihova še večja angažiranost, strokovnost in učinkovitost.

V skladu z zgoraj prikazano oceno varnostnih razmer, ki je sestavljena in usklajena z redarsko službo, policijo ter drugimi subjekti, ki v občini delujejo na področju varnosti, je utemeljen predlog po angažiranju redarjev na območju občine Črnomelj ter njihovem usklajenem delovanju s predstavniki Policijske postaje Črnomelj, ter drugimi subjekti v občini, ki lahko na tem področju dajo svoj prispevek.

Pripravil:
Marjan Kastelic
Vodja medobčinske inšpekcije in redarstva

LITERATURA IN VIRI

- Ustava Republike Slovenije (Ur. list RS/I 33/91);
- Zakon o prekrških Ur. list RS, šte. 3/07-ZP-1-UPB4, 17 in 21/08-ZP-1E in 108/09-ZP-1F);
- Zakon o pravilih v cestnem prometu (Ur. list RS, šte. 109/2010);
- Zakon o cestah (Ur. list RS, šte. 109/12 in 48/12)
- Zakon o lokalni samoupravi (Ur. list RS, šte. 94/07-UPB2, 76/08 in 79/09);
- Zakon o varstvu javnega reda in miru (Ur. list RS, šte. 70/06);
- Zakon o policiji (Ur. list RS, šte. 66/09- UPB);
- Kazenski zakonik-KZ-1. (Ur. list RS, šte. 55/08);
- Zakon o kazenskem postopku (Ur. list RS, šte. 32/07-UPB4);
- Zakon o občinskem redarstvu (Ur. list RS, šte. 139/06);.
- Zakon o varuhu človekovih pravic (Ur. list RS, šte. 71/93);
- Zakon o varstvu okolja (Ur. list RS, šte. 39/06-UPB in 70/08);
- Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Ur. list RS, šte. 43/07-ZIN-UPB1);
- Zakon o vodah (Ur. list RS, šte. 67/02 in 57/08);
- Zakon o ohranjanju narave (Ur. list RS, šte. 96/04);
- Pravilnik o policijskih pooblastilih (Ur. list RS, šte. 40/06 in 56/08);
- Učna gradiva, Policijska Akademija (2008) - Program osnovnega strokovnega usposabljanja občinskih redarjev;
- Poročilo o delu Policijske postaje Črnomelj;
- Poročilo o delu Medobčinske inšpekcije in redarstva;
- Uradna spletna stran Občine Črnomelj.